

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 2. De materia Sacramenti Ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

creationis, & educationis filiorum spiritualium, aut carnalium pro Ecclesiae propagatione, per illa iisdem suscipientibus confertur & berrima gratia sanctificans animas ipsorum, non minus, quam per alia sacramenta.

3. Quod attinet ad institutionem sacramentum hoc institutum fuit à Christo Domino nostro in vltima Cena, verbis illis apud D. Lucam. cap. 22. Hoc facite in meam commemorationem, vt patet ex eo, quod Ecclesia Catholica semper intellexerit & docuerit eundem Dominum per illa, Apostolos suos instituisse noui Testamenti Sacerdotes, eisdemque & ipsorum in sacerdotio successoribus præcipisse, vt corpus suum & sanguinem sub specie panis & vini offerrent: quem admodum habetur in Concil. Trident. sess. 22. i. anathemati que in eadem sess. cap. 2. subiicitur, qui contradixerit.

Quod attinet ad vnitatem: talis huic sacramento conuenit, vt nequeat iterato suscipi ab eadem persona: quod ei commune est cum Baptismo & Confirmatione: sicut & imprimere characterem indelebilem ex Concil. Florent. in instruct. Armenorum, & ex Trident. sess. 7. De sacramen. in genere cap. 9. Vnde sequitur id, quod habet idem Concil. sess. 23. cap. 4. & can. 4. rite ordinatum, non posse potestate accepti ordinis priuari: Conuenit quoque eidem sacramento illa vnitatis, per quam vere & proprie vnum est ex septem sanctæ Ecclesiae sacramentis: iuxta idem Concil. Trident. sess. 7. cap. 1. De sacramen. in genere, & sess. 23. cap. 3. Et si enim plures ponantur ordinationes, ipsum tamen vnum est, quia omnes referuntur ad vnum finem proximum: dignam scilicet sacrificij Eucharistiae celebrationem: perinde ac vtraque eiusdem Eucharistiae species, est vnum sacramentum, quia ordinatur ad eundem finem proximum qui est significandi perfectam animæ refectionem.

De diuersis Ordinibus ex quibus hoc sacramentum coagmentatur.

4. Quod attinet ad diuersitatem Ordinum ex quibus istud sacramentum coagmentatur: communiter à Doctoribus (quorum plures tam antiquiores, quam recentiores Henriquez refert in citato lib. 10. ad initium 2. capituli) innumerantur septem. Primus est Presbyteri, 2. Diaconi, 3. Subdiaconi, 4. Acolyti, 5. Exorcistæ, 6. Lectoris, & 7. Ostiarij: hiique quatuor posteriores dicuntur minores Ordines: & tres illi priores dicuntur maiores, quos in Encycl. cap. 22. num. 18. Nauarrus sacros etiam dici monet; non quod cæteri non sint sacri, sed quod ipsi maiores habeant annexum votum castitatis, ex Ecclesiae statuto, per cap. Nullum & cap. Decernimus, dist. 28. Itaut ipse suscipiens consecret se Deo, emitendo tacite votum continentiae: per quod fit ad matrimonium inhabilis, ex cap. vnic. De voto n. 6. & ex can. 9. Concilij Trident. sess. 24. cum aliis ibid. in marg. citatis.

5. Non desunt tamen authores (quorum meminit Henriquez ad idem cap. 2 §. 3. lit. V.) qui ad instar nouem Ordinum Angelorum distinguant nouem istiusmodi ordines: addentes supradictis primam tonsuram & Episcopatum: quia initiatum prima tonsura habet ex Ecclesiae instituto, & privilegio, inter Clericos gradum quemdam: secundum quem capax est iurisdictionis Ecclesiasticæ, & beneficiorum quo laici carent. Episcopatus vero diuino iure obtinet gradum per quæ Episcopus dignitate & potestate, cæteris etiã Presbyteris, in Christi Ecclesia præeminet secundum communem Catholicorum sententiam, quam aduersus hæreticos propugnat Gregorius à Valen. tom. 4. ad D. Thomam, disput. nona quest. 1. puncto 2. Sed quamuis hæc ita sint: nihilominus si proprie loquamur de Ordine prout scilicet traditur in eo potestas ad officium peculiare quod referatur ad Eucharistiae celebrationem prima tonsura non est talis ordo, quia tonsuratus nullum officium habet circa altaris ministerium & seruitium: vnde potest quidem ad Ordines deputatus dici: non tamen ordinatus. Episcopatus vero non est Ordo alius à sacerdotali: quia etiam si Episcopus à Presbytero distinguatur tanquam dignitate & potestate superior: non constituit tamen nouum Ordinem; nam quantum ad Missæ sacrificium vterque exhibet idem ministerium: neque maior illa dignitas & potestas pertinet ad ipsum sacrificium: cum non faciat vt Episcopus aliquid amplius exhibeat in ministerio altaris

quam Presbyter. adeo vt utriusque idem sit Ordo, sicut est idem ministerium: perinde ac Lectoris & Cantoris, seu Psalmistæ, idem quoque Ordo est, eo quod sit idem officium utriusque: quandoquidem nihil refert vtrum canendo, vel simpliciter proferendo dicat quis ea quæ in Ecclesia dici debent. Ita ex communi sententia Authoribus in margine suo more citatis Henriquez habet in memorato lib. 2. cap. 2. §. 1. & cap. 7. §. 2.

Neque vero obstat, quod ordinatione Sacerdotis in Episcopum, cum particulari gratia conferatur noua potestas sacramentalis administrandi ex officio, tum hoc ipsum sacramentum Ordinis, tum etiam Confirmationem. Nam in Sacerdotis quoque ordinatione, ad gratiam & potestatem sacramentalem conficiendi Eucharistiae sacramentum, quæ dicitur potestas super corpus Christi verum, additur alia: quæ dicitur potestas super corpus Christi mysticum, administrandi fidelibus sacramentum Pœnitentiæ (de qua re in sequentibus) nec tamen propterea duo diuersi sacerdotales Ordines dicuntur esse: nec dicitur duo sacerdotales characteres tunc imprimi: sed impressum per priorem collationem, solum magis perfici, extendique per posteriorem collationem. Quod pari ratione dici posse, cum Sacerdos ordinatur Episcopus, notat locis citatis Henrici, nempe non addi illi nouum characterem, sed potius ei iam impressum perfici, ac extendi facta concessione tertie potestatis ad eas duas, quas ante ordinationem suam habuit tanquam Sacerdos.

Porro si aliqui alij Ordines, quam septem memorati poni inueniantur, vel ad eisdem facile reuocantur, vel non dicuntur Ordines proprie, sed generaliter: eo scilicet modo quo Ordines dicuntur illorum, qui quomodocumque dedicantur diuinis obsequiis, etiam si ad altaris sacrificium non destinentur, vt Monachi, virgines & viduæ Deo dicantur, & laborantes in sepellendis defunctis quos Ordines à sanctis Patribus dici notat Bellarminus in tomo 1. controuers. libro primo De Clericis cap. 11.

6. Aduerte autem ex supplem. 3. partis D. Thomæ quest. 35. art. 5. in ordine Sacerdotis contineri omnes inferiores Ordines eminenter: sicut in anima rationali continentur gradus vegetatiuus & sensitiuus: totamque huius Sacramenti plenitudinem (quæ modum additur in sequenti quest. 37. art. 1. ad 2.) esse in vno Sacerdotali Ordine, in cæteris autem esse secundum quædam participentiam, seu in Ordine ad ipsum sacerdotalem, cui subseruiunt. Id quod declaratur exemplo eorum qui adiuncti sunt Moyfi, de quibus Memoratum 11. Auferam de spiritu tuo & tradam eis, vt sustentent tecum onus populi. Id tamen non impedit (per tradita à Bellarmino in tomo 2. controuers. libro de Ordine cap. 6. 7. & 8. & à Greg. à Valen. disput. nona quest. 1. puncto 4.) quin ipsi inferiores Ordines possint tanquam vere sacramenta, conferre gratiam & spiritalem potestatem, characterem indelebilem in anima impresso, pro conditione huius Sacramenti (cuius proinde rationem participant) vt argumento est quod iterari non possint. Ideo enim si illis initiatus ad laicalem statum deficiat, & mutata postea voluntate velit ad maiores Ordines promoueri, non conferuntur ei denuo minores ipsi Ordines.

CAPVT II.

De materia sacramenti Ordinis.

SVMMARIVM.

7. Singulorum Ordinum materia propria.
8. Contactus moralis eiusdem in materia, potest ad Ordinis sacramentum sufficere.
9. Quando & qualiter fieri debeat contactus ad hoc sacramentum necessarius.
10. De dubio, An impositio manuum Episcopi sit de essentia sacramenti Ordinis.

DE hac materia sic habet Concil. Florentinum loco citato Sextum sacramentum est Ordinis: cuius materia est illud, per cuius traditionem confertur Ordo: sicut Presbyteratus traditur per calicem cum vino, & patenz cum pane

corre&io

porrectionem. Diaconatus vero per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus per calicis vacui, cum patena vacua supraposita traditionem, similiter de aliis per rerum ministeria sua pertinentium assignationem. Quæ res vt constat ex pontificalis prima parte (in qua ritus traditur Ordines conferendi) sunt: quoad ordinem Acolyti, candelabrum cum candela extincta, & vrceolus vacuus. Quoad Ordinem vero Exorcistæ, liber exorcismorum: & quoad Ordinem Lectoris, liber lectionum quæ leguntur in Ecclesia: ac demum quoad Ordinem Ostiarij, clausæ templi.

Quædam occurrunt hoc loco notanda. Primum est, Dubium esse an ad validitatem istius sacramenti requiratur contactus Physicus instrumentorum quæ diximus esse illis materiam, an vero sufficiat moralis. De quo videtur tenendum, quod propter delinquendi periculum, in praxi ad conscientie securitatem retinendam, & scrupulorum molestiam vitandam, procurari debeat diligenter contactus realis, quem admodum notat Sotus in 4. distinct. 24. quæst. 1. art. 2. sub finem. Verumtamen quamuis ille defuerit, si contactus ad sit moralis (qualis censetur quando Ordinatore ei qui ordinatur porrigente instrumenta ante memorata, hic extensione manus ad illa significat se eadem recipere) valide collatum esse sacramentum existimari potest ex eodem Soto & pluribus aliis quos Henriquez refert in sua Summa lib. 10. cap. 10. §. 1. lit. D. in margine. Probaturo vero, quia ex naturæ rei ad acquirendam possessionem non requiritur realis contactus ex lege. Quod meo, §. Si debitorem ff. de acquir. possessione. Quare nec in hoc sacramento, in quo per traditionem instrumentorum, datur aliqua potestas, videtur omnino necessarius eorum contactus realis. Vnde, quemad. notat bene Cæter. in verbo Ordinationum peccata, in Concil. Florent. cum traditur materia Ordinis nunquam fit mentio de tactu eius. Nec refert quod Episcopus ea tradens dicat, Accipe, quia, inquit Sotus, in familiari sermone cui quis equum dat alteri, is solo nutu potest illum accipere, etiamsi non tangat. Nec item obstat, quod in Baptismo, confirmatione, & extrema unctione necesse sit materiam sacramenti sic applicari suscipienti, vt illum tangat: quoniam eiusmodi necessitas ex eo provenit, quod in illis sacramentis materia assumatur ad aliquid extrinsecus ac visibiliter agendum in ipso suscipiente: nempe ad illum abluendum; vel unguendum. In hoc vero assumatur tantum ad determinandam intentionem ministri in prolatione verborum: quæ determinatio potest sufficienter fieri per illud, quod idem minister instrumenta ipsa porrigat.

Notandum est 2. quod habet à Victoria de sacramentis 230. prædictum contactum d. beretur fieri cum verba forma proferantur: itaut simul sint, saltem moraliter, seu non interposita notabili mora. Videtur tradita in præcedenti libro 26 cap. 3. notab. 4.

Notandum est 3. non esse necessarium vt idem contactus fiat vtraque manu: quia cum tantum sit caremonia, sufficit quomodocunque tangi id quod porrigitur id modo pars quæ tangitur nihil intermedium habeat per quod discontinuationem à toto habere censetur. Ita docent Angelus verbo Ordo primo. §. 9. & Sylu. eodem verbo 2. quæst. 4. argumento cap. vnic. De consecr. Ecclesie in 6. Vnde, vt idem insinuans, ordinatio Sacerdotis valida erit, quantumuis ipse tangat solummodo calicem, etiamsi tanquam materiam partes necessariae, simul cum eo sint tum vinum, tum etiam patena cum patena, quæ ordinando porrigantur ab Ordinatore. Curandum nihilominus est diligenter, vt patena quoque & panis cum calice tunc tangantur ex modo quo præscribitur in Pontificali, prout loco citato admonet Sotus.

Notandum est quarto: quoad materiam Ordinis Sacerdotalis graue dubium esse inter Theologos scholasticos, num tota consistat in iam dictis, an ad eam quoque pertineat monium impositio, atque partem affirmantem contra Sotum tenet Bellarm. tom. 2. controuers. in lib. De sacramento Ordinis cap. 9. Negantem vero cum ipso Soto tenet Greg. à Valent. tom. 4. disput. 9. quæst. 1. puncto quinto sub initium.

Nobis satis erit pro praxi quotidiana admodum, quæ statuitur in cap. finali, De sacramentis non iterandis: si in Ordinatione Sacerdotis ommissa fuerit manuum impositio, nul-

latus ordinationem ipsam ideo iterandam esse; sed tempore ad talem conferendam statuto: caute suppleendum esse quod per errorem omisum fuit. Preferendam autem esse in speculatione Bellarmini opinionem, ea quæ in sequenti cap. 4. sub finem de eiusdem Ordinis effectu dicentur, satis ostendunt. Nec obstat quod Concilium Florent. cuius verba ante retulimus, assignans eiusdem Ordinis materiam, nullam faciat mentionem impositionis manuum. Nam vt Bellarm. annotat, non explicuit totum illius ritum: quia non tradebat librum ritualem; sed solum proposuit vnam partem essentialem, quæ magis ad finem propositum faciebat. Nam intendebat pro materia assignare huic Sacramento rem aliquam subsistentem, sicut fecerat Baptismo, Confirmationi, Eucharistia, & Extremæ unctioni. Impositio vero manus non est res subsistens, sicut est calix cum vino & patena cum pane. Cui responsioni robur addit, quod tale quid sit dicendum; nisi velimus fateri, quod absurdum est, Concilium Florent. contradicere Concilio 4. Carthag. cap. tertio, vbi dicitur Presbyterum ordinari, Episcopo eum benedicente, & manum super caput eius tenente. Quod refertur in cap. Presbyter. distinct. 23.

CAPVT III.

De forma sacramenti Ordinis.

SUMMARIUM.

11. Commune est forma sacramenti Ordinis cum aliis sacramentorum formis consistere verbis.
12. Officia singulorum Ordinum minorum: & quo ritu conferantur.
13. Officia Diaconi, & Subdiaconi, ac ritus quo consecrantur.
14. Munera Sacerdotis, & ritus quo consecrantur.
15. Ratio ex his eliciendi, quæ sit quoruncunque Ordinum particularis forma: & cur ea exprimat per imperatum modum.

COMMUNE est huic Sacramento cum præcedentibus consistere verborum forma. Ea autem talis esse debet vniuscuiusque Ordinis, quæ sufficienter exprimat traditionem potestatis, quæ in eo datur: qualis censenda est, quæ in Pontificali Romano assignatur, cum traditur ritus conficiendi vnumquemque eorum. Neque enim probabile est Concilium Florent. in instruct. Armen. ad aliam spectare voluisse, cum dixit formam sacerdotis esse Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro viujs, & mortuis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: & sic de aliorum Ordinum formis. Quas non est contentaneum existimare alias esse, quam quæ in eodem Pontificali assignata, Parochis pro populi institutione traduntur in Catechismo edito Concil. Trident. iussu; cap. De sacramento Ordinis. Vnde eas referre non erit abs re: idque illdem pene verbis præsertim cum ex illis intelligitur, ad quæ munera à toto habere censetur. Ita docent Angelus cuiusque Ordinis: quod quidem ad hunc quoque locum spectat.

Itaque vt illic habetur: post primam tonsuram ad ostiarij Ordinem primus gradus fieri consuevit: cuius munus est templi clausæ, & ianuam custodire: & aditu templi arcere eos quibus ingredi interdictum est. Ac ritus quo is ordinatur, iste esse ibi traditur: quod Episcopus clausæ ex altari acceptas, tradens ei quem vult instituire Ostiarium, dicat: Sic age quasi redditurus Deo rationem pro his rebus, quæ his clausibus recluduntur.

Secundus Ordinis gradus est Lectoris, ad quem pertinet in Ecclesia veteris & noui Testamenti libros clara voce & distincte recitare: præsertim eos, qui inter nocturnam psalmodiam legi solent. Consecratio vero ipsius ibidem etiam sic declaratur. Episcopus præsentem populo, in eius ordinatione librum quo descripta sunt quæ ad hanc functionem attinent, illi tradens inquit: Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter, & vtiliter impleueris officium tuum, partem cum illis, qui verbum Dei bene ministrant ab initio.